

از خلیج گوانتانامو تا ابوغریب:

به چالش کشیدن و تطبیق دادن ویژگی جهانشمولی حقوق بشر

ویلیام دبلیو برک وایت *

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۱/۰۴ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۵/۱۴

DOI: 10.22096/hr.2022.1971786.1521

چکیده

طی چند سال گذشته دو اتفاق، هویت آمریکایی و بینش جهانی نسبت به آمریکا در خصوص حقوق بشر به طور اساسی دگرگون کرده است. اولین اتفاق حبس «جنگجویان دشمن» در خلیج گوانتانامو و دوم آزار زندانیان در زندان ابوغریب عراق است. این مقاله به بررسی این موضوع می‌پردازد که چگونه گوانتانامو و ابوغریب تلفی‌های فکری و عمومی از حقوق بشر در آمریکا و خارج از آن را تغییر داده‌اند. این مقاله استدلال می‌کند که واکنش‌های بسیار متفاوت به این رویدادها در ایالات متحده و خارج از آن حاکی از حرکتی به سمت دیدگاه نسبی‌گرایانه حقوق بشر در ایالات متحده است به این صورت که حقوق بشر به دلیل ضرورت و قانون در داخل آمریکا محدود می‌باشد، اما در خارج از آمریکا قوانین حقوق بشر دارای ویژگی جهانشمولی دارند. حرکت به سوی درک جهانی مشترک از ضرورت و قانونمندی برای پیگیری حقوق بشر جهانشمول حیاتی است. واکنش‌ها به گوانتانامو نشان‌دهنده پذیرش فزاینده ویژگی نسبی حقوق بشر در ایالات متحده است. در زمستان و بهار سال ۲۰۰۳، نیروهای نظامی ایالات

متحده در زندان ابوغریب مرتکب یک سری تخلفات اغلب وحشتناک علیه زندانیان عراقی شدند. هنگامی که اخبار و تصاویر این سوء استفاده‌ها به رسانه‌ها رسید، واکنش در ایالات متحده با خشم اخلاقی و محکومیت گسترده همراه بود. همچنین، در خارج از ایالات متحده، واکنش‌ها به زندان گوانتانامو و ابوغریب به همان اندازه محکوم شده است و نقض حقوق اساسی بشر تلقی شده است. این واکنش‌های بین‌المللی نشان‌دهنده رویکرد جهانی فزاینده به حقوق بشر در سایر نقاط جهان و برداشت‌های کاملاً متفاوت از ضرورت و قانونی بودن نقض حقوق بشر است. تمایزات انتقادی بین واکنش‌ها به ابوغریب و گوانتانامو بر اساس ضرورت و قانونی بودن این اقدامات است. این مقاله استدلال می‌کند که حل و فصل اختلافات در مورد ضرورت و قانونی بودن نقض حقوق بشر گامی ضروری در پیگیری حقوق بشر جهانشمول است و این دو رویکرد ممکن است بینشی را در مورد درک مشترک از ضرورت و قانونی بودن ارائه دهند. بخش اول این مقاله واکنش‌های ایالات متحده به زندان گوانتانامو و ابوغریب را در قانون، سیاست و فرهنگ دنبال می‌کند و حرکتی به سمت برداشت نسبی‌گرایانه از حقوق بشر را بر اساس مفاهیم ضرورت و قانونی پیشنهاد می‌کند. بخش دوم به واکنش‌های بین‌المللی به گوانتانامو و ابوغریب می‌پردازد، و نشان می‌دهد که هر دو رویکردی جهانشمول به حقوق بشر را تقویت کرده‌اند که ریشه در درک بسیار متفاوتی از ضرورت و قانونی بودن دارد. بخش سوم حقوق بین‌الملل و برداشت‌های عمومی از مفهوم ضرورت را از طریق توضیح واکنش‌های مختلف در ایالات متحده و خارج از کشور و ارائه بینشی به درک مشترک از این اصطلاح بررسی می‌کند. این مقاله با این استدلال به پایان می‌رسد که حرکت به سمت حقوق بشر جهانی در دوران پس از ۱۱ سپتامبر مستلزم اجماع بیشتر در ایالات متحده و خارج از کشور هم در قانون و هم در برداشت عمومی از ضرورت محدود کردن حقوق بشر است.

واژگان کلیدی: حقوق بشر؛ شکنجه؛ زندان؛ حقوق بین‌الملل؛ خلیج گوانتانامو؛ ابوغریب.